

AGRÁRMINISZTERIUM

MOCZ ANDRÁS

erdőkért felelős helyettes államtitkár

Iktatószám: ERF-190-62/2025.

Ügyintéző: Ádám Dénes

Telefonszám: +36 30 383 4924

E-mail: denes.adam@am.gov.hu

Tárgy: hivatalból indított eljárásban erdőterv meghatározása

HATÁROZAT

A Sopron-Fertőmelléki Erdőtervezési Körzet Erdőtervének megállapítására irányuló körzeti erdőtervezési eljárásban erdőgazdálkodási hatósági jogkörömben eljárva az alábbiakról rendelkezem:

1. A körzet erdő és egyéb részletei erdészeti azonosító adatait, az erdőrészek faállománytípusait, üzem módjait a jelen határozat elválaszthatatlan részét képező I. számú melléklet tartalmazza.
2. Az erdők faállományának vágásérettségi korát erdőrészenként, az I. számú melléklet az *Erdő faállományának vágásérettségi kora* rovataiban foglaltak, természetességi állapotát a *Természetességi Állapot* rovataiban foglaltak szerint állapítottam meg.
3. A végrehajtható fakitermeléseket, erdőnevelési beavatkozásokat és a végrehajtásukra vonatkozó rendelkezéseket erdőrészenként, az I. számú melléklet *Fakitermelés módja, Érintett területe és Részlatszintű előírások* rovatai szerint határoztam meg.
4. Az erdőfelújítási kötelezettségre vonatkozó lehetőségeket, illetve előírásokat erdőrészenként, az I. számú melléklet *Erdősítés módja, Erdősítés célállománya és Tervezett vágásérettségi kora* rovatai szerint határoztam meg.
5. Az erdőgazdálkodási tevékenységekre vonatkozó egyedi előírásokat, korlátozásokat és egyéb előírásokat erdőrészenként, az I. számú melléklet *Részlatszintű előírások* rovatai szerint határoztam meg.
6. A jelen körzeti erdőtervezési eljárásban közreműködő Agrárminisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály természetvédelmi szakkérdésben az NPTF/305-3/2025. ügyiratszámra kelt állásfoglalásában az alábbi előírásokat tette:

„A szakkérdés vizsgálati eljárásban az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban *Akr.*) 25. § (1) bekezdésének b) pontja, valamint a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a

továbbiakban 625/2022. Korm. rendelet) 20. §-a alapján megkerestem a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóságot (a továbbiakban Igazgatóság), mint az érintett területek természetvédelmi kezeléséért felelős szervét az erdőtervvel kapcsolatos véleményének megadása ügyében. A Sopron-Fertőmelléki Erdőtervezési Körzet védett, valamint Natura 2000 területeken található erdőrészeire vonatkozóan az elkészült erdőterv kiadásához

az alábbi feltételekkel járulok hozzá:

6.1. A védett erdőkben tervezett fakitermelések esetében, a nyári félévre vonatkozó (vegetációs időszak) időbeli korlátozást általánosságban március 1. – augusztus 31. között kérem megállapítani és feltüntetni az erdőtervi leírólap részletszintű előírások rovatában.

Az erdők természetessége és a fahasználati műveletek szerint az általános időbeli korlátozás módosulhat az 1. táblázatban foglaltak szerint.

6.2. A kiemelt denevérélőhelyeken tervezett fakitermelések esetében egy téli félévre vonatkozó időbeli korlátozás is szükséges, melyet november 1. – március 1. között kérek megállapítani és feltüntetni az erdőtervi leírólap részletszintű előírások rovatában.

A kiemelt denevérélőhelyekkel érintett erdőrészeket listáját a 2. táblázat tartalmazza.

6.3. A fokozottan védett denevérfajok jelentős állományának élőhelyül szolgáló, fokozottan védett természeti területen található erdőrészekben tervezett fakitermelések esetében egy téli félévre vonatkozó időbeli korlátozás is szükséges, melyet november 1. – március 1. között kérek megállapítani és feltüntetni az erdőtervi leírólap részletszintű előírások rovatában.

A fokozottan védett denevérfajok jelentős állományának élőhelyül szolgáló, fokozottan védett természeti területen található erdőrészeket listáját a 2. táblázat tartalmazza.

6.4. Az alábbi erdőrészek területén min. 20% érintetlenül hagyandó terület alakítandó ki több foltban, a szőrtan megőrzendő biotóp fák mellett: Fertőszentmiklós 2I, 2N, Nagycenk 26F, 26H, 26I, 27C, 27D, 27E, Pereszteg 23D, 23F, 24A, 24B, 24D, 24E, 24G, 24J, 25A, 28A, 28B, 28H, Sopron 23B, 131A, 285B, 285C, 285D, 286A, 286C, 286D, 287B, 287C, 288C, 288D, 288E, 288F, 289C, 289D, 290A, 290D, 291D, 291E, Sopron-Balf 12A, Sopronhorpács 12D, 15D, 15F, 32C, 33A, 33B, 33C, 33D, 33F, 33G, Sopronkövesd 5A, 42K, 44A, 45G, Zsira 5B, 5C, 5F, 6A, 6C, 6D, 6G.

6.5. Idegenhonos erdőfelújítási célállomány nem tervezhető az alábbi erdőrészekben: Fertőboz 17D, Fertőhomok 2C, 2D, 3A, 3B, 3C, 3D, 3E, 3F, Hegykő 13A, Hidegség 18A, 18B, 19A, Nagycenk 26B, 26D, 26E, Pereszteg 24H, 28D, 30A, 30B, Röjtökmuzsaj 4B, 4E, 4F, Sopron 288G, 289B, 289F, Sopron-Balf 15B, 17A, 18A, 18B

Az idegenhonos célállomány helyett javasolt egy termőhelynek megfelelő, könnyebben megvalósítható, honos célállományt választani (pl.: EKL).

6.6. A védett, vagy Natura 2000 területen található erdőrészekben tervezett száraló vágások esetén kérem az alábbi szöveget beépíteni az erdőtervi leírólap részletszintű előírások rovatába: „A fahasználat során minél kisebb területű bontó- és végvágásra kell törekedni, a lékvágás max. mérete famagasságnyi átmérőjű lehet.”

6.7. Az alábbi erdőrészekben feltüntetett denevérfajok, illetve az azokhoz kapcsolódó korlátozások törlendők: Pusztacsád 44A, 44B, 44C.

6.8. A tervezett fahasználatok törlendők az alábbi erdőrészekből: Pereszteg 22E, Újkér 45J, 46B, 46C, 46H.

Az erdőtervi ciklusban ezekben az erdőkben max. egyéb termelés fahasználat tervezhető, az idegenhonos fajok visszaszorítása érdekében.

6.9. A fahasználati előírások módosítandók az alábbiak szerint:

Fertőrákos 15G – egy egyéb termelés tervezhető, max. 10% eréllyel

2. táblázat

Kiemelt denevérélőhelyek:

Ágfalva 1E, 1F, 1G 1, 3A, 3B, 24B, 24C, 24D

Harka 1A, 15A, 15B, 16B, 16D, 17B,, 17A, 18A, 18B, 18C, 18D

Fertőszentmiklós 2J, 2K

Hegykő 1C, 2B

Kópháza 2A, 3A, 13B, 13C, 14C2, 14D, 15B, 16B

Nagycenk 2B, 2D, 2E, 2G, 2H, 3A, 3C, 3E, 3F, 3H, 3J, 3K, 3L, 4A, 4C, 4D, 4E

Röjtökmuzsaj 6A, 6B, 6D

Sopron 1A, 1B, 1C, 1D, 2A, 2C, 2E2, 2F, 3D, 9A, 9B, 10A, 10B, 10C, 11A2, 11D2, 11E2, 15A, 15B, 16A, 16B, 16C, 17A, 17B, 17C, 18B, 21B2, 21D, 22A2, 22C, 110E, 111A, 111C, 113C, 113F, 114A, 114J, 121A, 121B, 121D, 121L, 122C, 123A2, 123B, 123L, 123K, 124F2, 124G, 124H, 124I, 125B2, 125B3, 125B5, 125C1, 125D1, 132B, 132C, 132D, 132E, 132L, 152A, 152B, 152C, 153A, 153B, 153C, 160E (kivéve TI), 161B, 161C, 161D (kivéve TI) 161E (kivéve TI), 170B, 170C, 170D, 170E, 177A (kivéve TI), 177B, 177C, 177D, 177F (kivéve TI), 177H, 182B, 182C, 183A, 183D, 184A, 186C, 186D, 186E, 187C, 187F, 187H, 188A, 188B, 202E, 272A,

Sopronhorpács 2E, 2F, 3A, 3B, 3E, 5K, 6C, 6D, 6G, 7D, 8B, 8E, 11C, 11D, 11E, 11J, 12B, 12D, 12E, 12F, 13B, 13D, 13E, 13F, 30B, 30C, 30D, 32C, 33A, 33B, 33C, 33D, 33F, 33G

Fokozottan védett természeti területek fokozottan védett denevérfaj jelentős állományával:

Ágfalva 1B, 1C, 1D, 1G1, 1G2, 1M, 2A, 2B

Sopron 103B, 103F, 103O, 103Q, 105D, 105F, 121G, 121I, 121N, 121O, 159A, 159C, 159F, 159H, 160A2, 160C2, 160C4, 165B, 165C, 166C, 167C (kivéve TI), 167F, 167G, 179A, 179B (kivéve TI), 180A, 180D, 185B, 185C, 186A, 187E2, 187I, 189D, 189F, 190A, 202A, 202C, 203G

Az erdőrézlet szintű tárgyalásokon a szakkérdés a következők szerint módosult:

6.2. 6.3.: A denevér korlátozás eredeti szövege mellett: a november 1-én folyamatban lévő fahasználatok esetén a tőtől való elválasztás kivételével a gazdálkodási munkák november 15-ig folytathatók.

6.4 pontba felsorolt erdőrézletek esetén a fahasználati lehetőségek a következők szerint módosultak:

Község	Részlet	Engedélyezett fahasználat	Engedélyezett erély	Megjegyzés
Sopron-Balf	12A	FVV	70%	Jegyzőkönyvben rögzítve
Sopronhorpács	33D	FVV	50%	Jegyzőkönyvben rögzítve

6.5 pontba felsorolt erdőrézletek esetén a fahasználati lehetőségek a következők szerint módosultak:

Község	Részlet	Engedélyezett fahasználat	Engedélyezett fahasználat	Megjegyzés
Fertőboz	17D	HGY	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere
Fertőhomok	2C	HGY	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere
Fertőhomok	2D	HGY	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere
Fertőhomok	3E	ET	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere
Hidegség	18A	HGY		
Hidegség	18B	HGY		
Hidegség	19A	HGY	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere
Nagyecenk	26B	ET	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere
Nagyecenk	26D,	ET	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere
Nagyecenk	26E	ET	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere
Pereszteg	24 H	HGY		
Pereszteg	30A	HGY		
Pereszteg	30B	HGY		
Sopron	288G	HGY	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere
Sopron	289B	HGY	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere
Sopron	289F	HGY	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere

Sopron-Balf	15B	HGY	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere
Sopron-Balf	17A	HGY	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere
Sopron-Balf	18A	HGY	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere
Sopron-Balf	18B	HGY	TRV	TRV esetén kötelező fafajcsere

6.6 Az újonnan kialakított lék maximális mérete famagasság átmérőjű lehet.

7. Végrehajtandó fakitermeléseket nem rendeltem el.

8. A jelen határozat tárgyát képező erdők, hivatalból megállapítható rendeltetéseit, valamint elsődleges rendeltetéseit az 1. számú melléklet *Elsődleges rendeltetés és További rendeltetések* rovatai szerint állapítottam meg, illetve töröltem.

9. Felnyíló erdővé az alábbi erdőrésztleteket nyilvánítottam:

Helység megnevezése	Erdőtag	Erdő-részlet
Ágfalva	1	Q
Harka	21	A
Sopron	48	C
Sopron	100	N
Sopron	104	G
Sopron	259	A
Fertőboz	12	A
Fertőboz	13	A

Helység megnevezése	Erdőtag	Erdő-részlet
Fertőboz	16	A
Fertőhomok	2	A
Fertőrákos	6	E
Fertőrákos	6	F
Fertőrákos	33	E
Pereszteg	1	A
Ebergőc	2	B
Lövő	23	D
Újkér	31	F

10. Terméketlen területté az alábbi, egyéb részletek által meghatározott területet minősítettem:

Helység megnevezése	Erdőtag	Erdő-részlet
Fertőboz	13	TN
Fertőrákos	18	TN

11. A körzeti erdőtervezéskor az Adattárban korábban az alábbi azonosítóval szereplő területek kerültek kivezetésre az Adattárból:

Helység megnevezése	Erdőtag	Erdő-részlet
Fertőrákos	44	C1
Nagylózs	26	B1
Nagylózs	26	C1
Pereszteg	13	A1
Pereszteg	16	A
Pereszteg	16	B

Az erdőtervezési körzet erdőgazdasági azonosító adatait megjelenítő erdőtervi térkép a jelen határozat elválaszthatatlan részét képezi.

Jelen határozatban foglalt jogok és kötelezettségek az erdő mindenkor erdőgazdálkodóját jogosítják és kötelezik, a jogosultságok a következő körzeti erdőtervezési eljárás alapján kiadott erdőtervezési határozat véglegessé válásáig gyakorolhatóak.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, az a közléssel válik véglegessé. A döntéssel szemben – jogsérelemre hivatkozva – a határozat közlésétől számított harminc napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet az illetékes Törvényszéknek kell címezni, azonban az Agrárminisztériumhoz (a továbbiakban: Hatóság) kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként Hatóság részére postára adni (1860 Budapest, Pf. 1).

A keresetlevél a jogi képviselő nélkül eljáró fél részéről a Hatóság honlapján elérhető, az erre rendszeresített nyomtatvány használatával is benyújtható. A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet elektronikus kapcsolattartásra köteles, az űrlapbenyújtási támogatási szolgáltatás igénybevételével köteles benyújtani a keresetlevelet a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) alapján. A keresetlevél benyújtására szolgáló űrlap elérhető az Agrárminisztérium központi e-ügyintézési portálon található elektronikus ügyintézési felületén, a https://magyarorszag.hu/szuf_fooldal#kereses_talalatok_amper címen.

A Hatóság a keresetlevelet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező törvényszéknek. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 13. § (1) bekezdés a) pont alapján az illetékes törvényszék az, amelynek illetékességi területén ingatlanhoz kapcsolódó jog vagy kötelezettség, illetve ingatlanra vonatkozó jogviszony esetében az ingatlan fekszik. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben kérheti. A tárgyalás tartása iránti kérelem elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a közigazgatási per illetéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése alapján 30.000 Ft, azaz harmincezer forint, az Itv. 62. § (1) bekezdésének h) pontja alapján a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg.

A keresetlevél benyújtásának határozat hatályosulására halasztó hatálya nincs, de a keresetlevélben azonnali jogvédelem kezdeményezhető. A bíróság egyszerűsített perben bírálhatja el a pert, ha a felperes ezt a keresetlevélben kéri és az alperes a védíratban nem ellenzi.

INDOKOLÁS

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban Evt.) 33. § (1) bekezdése előírja, hogy az erdészeti hatóság az erdőtervezési körzetre vonatkozóan – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglalt ütemezés szerint tízévenként – körzeti erdőtervezést végez, ennek megfelelően a Sopron-Fertőmelléki Erdőtervezési Körzet Erdőtervére vonatkozóan körzeti erdőtervezési eljárást folytatott le a Hatóság.

Az erdők faállományának vágásérettségi kora a rendelkező rész 2. pontja szerint, erdőrészenként, az Evt. 71/A § (1) bekezdésében foglaltak, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet (továbbiakban: Vhr.) 21. § (1), (2) és (3) bekezdésében foglaltak szerint, a Vhr. 7. számú mellékletének 5. pontjában meghatározott vágásérettségi

szakaszok figyelembevételével, a faállomány felvételezését követően került megállapításra. A természetességi állapot a természetbeni állapotnak megfelelően az Evt. 7. § -ban foglaltaknak megfelelően került megállapításra.

Az Evt. 71/A. § (2) bekezdése szerint a faültetvény és kultúrerdő természetességi állapotra vonatkozó alapelvárású, az állam 100%-os tulajdonában nem álló erdő esetén a vágásérettségi kor csak ajánlásként kerül meghatározásra.

Az Evt. 71/A. § (3) bekezdése szerint faanyagtermelési elsődleges rendeltetésű, az állam 100%-os tulajdonában nem álló, átmeneti erdő természetességi állapotra vonatkozó alapelvárású erdő véghasználatára – amennyiben az erdőfelújítás feltételei biztosítottak –

a) gyorsan növő fajok esetén tíz évvel,

b) lassan növő fajok esetében húsz évvel

a vágásérettségi kor elérése előtt sor kerülhet.

A Hatóság az Evt. 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján, a **rendelkező rész 3., 4., 5. pontjai** szerint, erdőtervben határozta meg az erdőtervezési körzetre vonatkozóan a következő körzeti erdőtervezésig terjedő időszakban végrehajtható, illetve végrehajtandó fakitermelések, erdőnevelési beavatkozások módját, és a végrehajtásukra vonatkozó rendelkezéseket, valamint az erdőfelújítási kötelezettségre vonatkozó lehetőségeket, illetve előírásokat. A Hatóság szükség esetén javította az Evt. 38. § (2) bekezdése szerint hatósági nyilvántartásként általa vezetett és működtetett Országos Erdőállomány Adattár (továbbiakban: Adattár) nyilvántartott, 38. § (2) bekezdésének a), b) és d) pontjában foglalt adatait.

Az egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól szóló 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 5. § szerint a körzeti erdőtervezési eljárás során kiadott határozatban indokolni kell az erdőterv azon tartalmi elemeit, amelyekkel kapcsolatban a részletszintű egyeztető tárgyaláson véleményeltérés maradt fenn.

A részletszintű tárgyalásokon az alábbi véleményeltéréseket nem kellett rögzíteni.

A **rendelkező rész 6. pontja** szerinti Agrárminisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály természetvédelmi szakkérdés vizsgálatában tett állásfoglalását a következőkkel indokolta:

„Az Agrárminisztérium Erdőrendezési Főosztályának megkeresése 2025. március 14. napján érkezett az Agrárminisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályához, amelyben a Sopron-Fertőmelléki körzeti erdőtervezési eljáráshoz természetvédelmi szakkérdés vizsgálatát kérte.

A vizsgálat során megállapítottam, hogy a körzeti erdőtervezési eljárás országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti területeket, valamint Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet] és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelettel kihirdetett Natura 2000 hálózathoz tartozó területeket érint.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4. §-ának (1) bekezdése értelmében: „A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, ... meghatározott fajok és meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.”

A körzeti erdőtervezési eljárás érinti a Fertő-Hanság Nemzeti Park területét.

A természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet] 19. § a) pontjának aa) alpontja alapján a védett és fokozottan védett természeti értékek, védett és fokozottan védett természeti területek, a Natura 2000 területek és közösségi jelentőségű értékek, valamint a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó területek és értékek természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatokat, kivéve azokat a feladatokat, amelyeket más szerv vagy természetes személy köteles ellátni, a nemzeti park igazgatóságok látják el.

A 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 19. §-a és 2. sz. mellékletének II. fejezet 4. pontja alapján a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: Igazgatóság) a természetvédelmi kezelésért felelős szerv.

Az Igazgatóság bekért véleménye alapján megállapítható, hogy az Igazgatóság munkatársaival a részletszintű egyeztetések megtörténtek, a készülő erdőtervbe a természetvédelmi célok érvényesítését szolgáló előírások beépítésre kerültek.

Az Erdőrendezési Főosztály megkeresésében nem jelezte, hogy Natura 2000 elővizsgálata alapján a hatásbecslés szükségességét állapította volna meg és megkeresése mellékleteként Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció tervezetét sem küldött.

1. Általános indoklás:

Magyarország Alaptörvénye P) cikk (1) bekezdése alapján a természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.

A Tvt. 5. § (1) bekezdése szerint minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.

Ugyanezen § (2) bekezdése alapján a természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.

Az Evt. 1. §-a határozza meg a törvény céljait, azaz többek között a fenntartható erdőgazdálkodás feltételeinek meghatározásával biztosítsa az erdő, mint a természeti tényezőktől függő és az emberi beavatkozásokkal érintett életközösség és élőhely fennmaradását, védelmét, gyarapodását, a biológiai sokféleség megőrzését, az ország környezeti állapotának javulását.

Az Evt. 2. § (1) alapelvként rögzíti, hogy a fenntartható erdőgazdálkodás során a fenntartható használat követelményeinek megfelelően az erdei haszonvételek gyakorlása során törekedni kell az olyan módszerek alkalmazására, amelyek biztosítják, hogy az erdő megőrizze biológiai sokféleségét, természetességét vagy természetszerűségét, termőképességét, felújuló képességét, életképességét.

A Tvt. 16. § (1) bekezdése alapján a mező-, erdő-, nád-, hal-, vadgazdálkodás (a továbbiakban: gazdálkodás) során biztosítani kell a fenntartható használatot, ami magában foglalja a tartamosságot, a természetkímélő módszerek alkalmazását és a biológiai sokféleség védelmét.

Ugyanezen § (2) bekezdése meghatározza, hogy a gazdálkodást a talajfelszín, a felszíni és felszín alatti formakincs, a természetes élővilág maradáno károsodása, a védett élő szervezetek, életközösségek tömeges pusztulása, biológiai sokféleségük számottevő csökkenése nélkül kell végezni.

Az Evt. 28/A. § (1) bekezdése értelmében az erdészeti hatóság a természetvédelmi hatóság kezdeményezésére

a) természetvédelmi rendeltetésű erdőben a természetvédelmi kezelési tervben foglaltakkal, valamint a védetté nyilvánítás céljával összhangban természetvédelmi célból,

b) Natura 2000 erdőben a kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása érdekében,

c) Natura 2000 területen kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése érdekében, valamint

d) védett faj megőrzése, védelme érdekében

az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint a 27. §-ban, illetve a 28. §-ban foglaltakat meghaladón is korlátozhatja, illetve feltételekhez kötheti az erdőgazdálkodást.

A 61/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet 22. §-a értelmében védett természeti területen, Natura 2000 rendeltetésű területen vagy jelölő erdei élőhelyként kijelölt erdőkben az erdőtervet az alábbiak figyelembevételével kell meghatározni:

a) ahol a természetvédelmi szempontok indokolják, és a természeti feltételek lehetővé teszik

aa) hosszabb véghasználati időszakú, egyenlőtlen bontáson alapuló, fokozatos felújítógátás vagy szálalógátás tervezésével, valamint

ab) a tarvágások térben és időben tagolt tervezésével

vágásos üzemmódú erdőgazdálkodás esetén is az erdőborítás minél folyamatosabb fenntartására kell törekedni,

b) a véghasználatok tervezése során arra kell törekedni, hogy az erdészeti tájban honos fajokkal jellemezhető faállomány-típusok, illetve a közösségi jelentőségű, jelölő erdei élőhelytípusok esetében erdőtümbönként a korosztályviszonyok kiegyenlítettek legyenek,

c) a termőhelynek nem megfelelő vagy idegenhonos főfafajú erdők véghasználatának tervezésekor a fajcserével járó erdőszerkezet-átalakítást alternatív lehetőségként minden esetben meg kell tervezni.

Az Evt. 71. § (3) bekezdése értelmében az erdészeti hatóság a vízforrások, vízbázisok, a védett élő szervezetek élőhelyének, az élettelen természeti vagy tájképi értékek környezetének, a közjóléti objektumok védelme érdekében egyes fák vagy facsoportok kitermelését megtilthatja.

A Tvt. 78. § (1) bekezdése alapján a természetvédelmi hatóság korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket és területet károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységeket.

1.1 Védett természeti területek:

4. § (3) Védett természeti területen lévő erdő esetén az Evt. rendelkezéseit a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben (a továbbiakban: Tvt.) foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

24. § (2) a) alapján védett természeti területen lévő erdő védelmi rendeltetésnek minősül.

31. § Tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.

32. § (1) A védett természeti területen lévő erdő elsődlegesen védelmi rendeltetésű.

33. § (1) * Fokozottan védett természeti területen lévő erdőben erdőgazdálkodási beavatkozás csak a természetvédelmi kezelés részeként, a kezelési tervben [36. § (3) bekezdés] foglaltakkal összhangban végezhető.

(2) Védett természeti területen lévő erdőben kerülni kell a teljes talaj-előkészítést és a vágásterületen az égetést.

(3) Védett természeti területen lévő erdőben, a kezelési tervben foglaltakkal összhangban *

a) erdőnevelést a természetes erdőtársulások fajösszetételét és állományszerkezetét megközelítő, természetközeli módszerek alkalmazásával,

b) erdőfelújítást a termőhelynek megfelelő őshonos fajokkal és – az (5) bekezdés a) pontja kivételével – természetes felújítási (fokozatos felújító vágás, szálalás, szálaló vágás) módszerekkel kell végezni.

Védett természeti területen erdőtelepítés kizárólag őshonos fajokkal, természetkimélő módon és a termőhely típusra jellemző elegyarányoknak megfelelően végezhető.

(4) * Ha meghatározott erdőgazdálkodási tevékenység védett természeti területen történő végzésére az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály természetvédelmi célból korlátozási időszakot határoz meg, akkor azt a korlátozási időszakban csak a természetvédelmi hatóság engedélyével lehet végezni.

(7) Védett természeti területen lévő, nem őshonos fajokból álló erdőben a természetközeli állapot kialakítására a pótlás, az állománykiegészítés, az erdőszerkezet átalakítása, a fafajcseré, az elegyarány-szabályozás és a monokultúrák felszámolása útján kell törekedni.

1.2 Natura 2000 területek

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4. §-ának (1) bekezdése értelmében: „A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.”

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. §-ának (1) bekezdése alapján: „Olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, azonban valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak – a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel – vizsgálnia kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1–4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat.”

Az egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól szóló 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet] 4. §-ának (1) és (6) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„(1) A miniszter a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatok alapján a körzeti erdőtervezés során megvizsgálja a tervezett erdőterv (a továbbiakban: erdőterv tervezet) szerinti erdőgazdálkodás hatását az adott Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére (Natura 2000 elővizsgálat).”

„(6) Ha az erdőterv tervezet (1) bekezdés szerinti vizsgálata és az erdőrészszt szintű tárgyalások alapján a miniszter megállapítja, hogy az erdőterv szerinti erdőgazdálkodás a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére jelentős kedvezőtlen hatással lehet, akkor a körzeti erdőtervezési eljárás lezárása előtt az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. § (3)–(11) bekezdésében és a 10/A. §-ában foglaltak szerint hatásbecslést kell végezni.”

2. Részletes indoklás:

A rendelkező rész 1. pontjához:

Az állatok és növények aktív, vagy szaporodási életszakaszában (vegetációs időszak), a védett területeken, biztosítani szükséges a számukra szükséges életfeltételeket, nyugalmat. Erre az egyik legegyszerűbb és leghatékonyabb módszer a védett területeken végzett gazdasági tevékenységek szüneteltetése.

A védett erdőket (is) élőhelyül használó számtalan élőlénycsoport szerteágazó igényei miatt (pl.: kértéltek, hullók, denevérek, madarak, stb.) a jelenlegi ismereteink alapján nem tudunk rövidebb

időszakot meghatározni a fent javasoltnál. Bár a tervezett fakitermelések nem természetvédelmi célúak, az erdők hármas funkcióját figyelembe véve – alkalmi jelleggel, a főt megadott időbeli korlátozásokat betartva – elvégezhetőnek tartom a tervezett munkákat a természeti értékekben történő nagyobb mértékű károkozás nélkül.

A Tvt. 42. § (1) bekezdése értelmében tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.

A Tvt. 42. § (2) bekezdése értelmében gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.

A Tvt. 43. § (1) bekezdése szerint tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

A Tvt. 44. § (5) bekezdése szerint fokozottan védett élő szervezetek élőhelyén, valamint élőhelye körül – a miniszter által rendeleteiben meghatározottak szerint – használati, gazdálkodási korlátozást rendelhet el a természetvédelmi hatóság.

A fokozottan védett növény-, illetve állatfajok élőhelyén és élőhelye körüli korlátozás elrendelésének részletes szabályairól szóló 12/2005. (VI. 17.) KvVM rendelet [a továbbiakban: 12/2005. (VI. 17.) KvVM rendelet] 2. §-a alapján a természetvédelmi hatóság a fokozottan védett faj élőhelyén és élőhelye körül korlátozást rendelhet el, ha a használati mód, gazdálkodási tevékenység a fokozottan védett faj egyedének vagy állományának zavarásával, veszélyeztetésével, károsításával, elpusztulásával járna, és a) a jogszerűen folytatott hasznosítás, gazdálkodási tevékenység a Tvt. vagy külön jogszabály alapján nincs hatósági engedélyhez kötve, vagy

b) a fokozottan védett faj egyede vagy állománya a természetvédelmi kezelési terv kihirdetését, illetve a természetvédelmi hatósági határozat véglegessé válását követően jelent meg a területen, vagy

c) a kezelési tervben, illetve a természetvédelmi hatósági határozatban meghatározott használati, gazdálkodási feltételekben a faj szempontjából kedvezőtlen változások következtek be.

A 12/2005. (VI. 17.) KvVM rendelet 4. § a) és b) pontja alapján a korlátozással érintett területként – rendeltetésétől, művelési ágától függetlenül – az adott egyed vagy állomány megfelelő szintű megőrzéséhez az a terület határolható le, amelyik

a) a fokozottan védett faj egyedének élőhelye vagy annak része, illetve

b) az élőhely körül fekszik, és állapota, használata jelentős hatást gyakorol az érintett egyed élőhelyére.

A rendelkező rész 2. és 3. pontjához:

Kiemelt denevér élőhelynek minősülnek azok az erdők, melyek fokozottan védett és/vagy erdőlakó indikátor denevérfajok szülőkolóniájának, valamint országos viszonylatban tömegesnek/kiemelkedőnek számító állomány ismert élőhelyei, illetve azok az erdők, melyekben az erdőlakó indikátor fajokból legalább 3 bizonyítottan jelen van. Erdőlakó indikátor fajoknak tekintjük a nyugati piszedenevért (*Barbastella barbastellus*), a nagyfülű denevért (*Myotis bechsteinii*), a horgasszörű denevért (*Myotis nattereri*), a Brandt-denevért (*Myotis brandtii*), a bajuszos denevért (*Myotis mystacinus*), a nimfadenevért (*Myotis alcathoe*), a barna hosszúfülű denevért (*Plecotus auritus*) és a szőröskarú koraidenevért (*Nyctalus leisleri*).

Az EU Élőhelyvédelmi Irányelv 12. cikk (1) bekezdésének b) pontja tiltja a IV. mellékletben szereplő fajok (összes magyarországi denevérfaj) szándékos zavarását, különösen párzás, utódnevelés, áttelelés és vándorlás idején, amikor a fajok a legsebezhetőbbek. Az erdészeti gyakorlatoknak szigorúan figyelembe kell venniük a denevérek jelenlétét, különösen a téli hónapokban, amikor a hibernálás során fokozottan érzékenyek a zavarásra.

Az erdőgazdálkodás által okozott téli zavarásnak közvetlen és közvetett hatása is lehet a denevérekre. A téli fakitermeléssel járó zaj- és vibrációk által okozott zavarás közvetlen hatással van a hibernáló denevérekre, felébresztve őket a hibernációból, mely a hibernációs időszak túléléséhez elegendő energiaforrások idő előtti kimerüléséhez vezethet, azaz sokkal kevesebb eséllyel élnek túl a telet. Ez pedig nemcsak a hibernáló egyedek számát, hanem az egész populáció következő évi szaporodási sikerét is befolyásolhatja.

A fakitermelés során nemcsak a hibernációs szálláshelyek közvetlen veszélyeztetése történik, hanem az egész élőhelyül szolgáló erdőrézset veszélyeztetése is, amely a denevérek számára biztosítja a megfelelő életkörülményeket. A faállomány részleges eltávolítása a következő években csökkentheti a megfelelő hibernációs helyek számát, ugyanakkor befolyásolhatja a telelő élőhely mikroklimáját, mely szintén növekedett energiafelhasználáshoz, a hibernálás alatti energiaforrások gyors kimerüléséhez vezethet. A denevérek hibernálásához meghatározott hőmérsékleti és páratartalmi körülmények szükségesek. Ha a fakitermelés megnöveli a közvetlen napsugárzást, vagy megváltoztatja a helyi széljárást, akkor ez az élettér alkalmatlanná válhat a denevérek számára. Az erdő védelme segít fenntartani a denevérek számára ideális hibernációs körülményeket. Zavarás esetén, ha a közvetlen közelben fakitermelés történik, az egyben csökkenti a hibernáló denevérek számára szükséges élőhelyek összeköttetéseit, például elzárhatja a hozzáférést egy biztonságosabb helyhez menekülés esetén.

A fent említett okok miatt a téli fakitermelésnél a fában telelő denevérek védelme nem oldható meg csupán egy-egy fa védelmével, mivel az erdőben telelő denevérek védelme sokkal komplexebb megközelítést igényel, hogy minimalizálni lehessen azon tényezőket, amelyek negatívan befolyásolhatják az erdőlakó denevérek áttelelését és túlélését. Ezért legjobb gyakorlat az erdészeti tevékenységek a téli hónapokban való felfüggesztése, mely számos országban (pl.: Egyesült Királyság - Bat Conservation Trust, Svédország, Németország) szerepel az erre vonatkozó irányelvekben.

Az indoklás 1. pontjában már kifejtett Tvt. 42. § (1) és (2) bekezdés, a Tvt. 43. § (1) bekezdés, valamint a Tvt. 44. § (5) bekezdés.

Az indoklás 1. pontjában részletezett 12/2005. (VI. 17.) KvVM rendelet 2. §-a, továbbá 4. § a) és b) pontja.

A rendelkező rész 4. pontjához:

Az őshonos erdőkhöz kötődő növény- és állatfajok egy jelentős része az emberi beavatkozásoktól mentes erdőkhöz kötődik, illetve csak az ilyen erdőkben képesek kellően nagy egyedszámú, hosszú távon is állandó populációk kialakítására. Az emberi beavatkozások során ezen fajok számára szükséges mikrohabitatok szinte teljesen eltűnnek az erdőkből, így sok fajnak megszűntek az életfeltételei a gazdálkodással érintett erdőkben. Annak érdekében, hogy ezeknek a fajoknak megőrizzük az élőhelyeiket – illetve adjunk lehetőséget az élőhelyeik kialakulására –, a gazdálkodás alatt álló erdőtömbökben ki kell jelölni olyan területeket, amelyek mentesek az erdőgazdálkodástól, és amelyekben csak a természetes erdődinamikai folyamatok uralkodnak. Ezen területeknek olyan kiterjedésben és hálózatban kell jelen lenniük, amelyek képesek biztosítani az egyes populációk hosszú távú fennmaradását és a populációk közötti genetikai kapcsolattartást.

A rendelkező rész 5. és 10. pontjához:

Az őzönfajok visszaszorítása minden területen alapvető követelmény és egyúttal Európai Unió kötelezettség is.

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (Evt.) 27. § (1) bekezdés c) pontja szerint, a természetvédelmi rendeltetésű erdőben az erdőnevelések tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet kell fordítani az intenzíven terjedő fa- és cserjefajok visszaszorítására, az elegyesség fenntartására, a faállomány szerkezeti változatosságának növelésére, valamint a meglévő idős, böhöncös faegyedek, az őshonos cserjeszint és az erdőszegély megőrzésére.

Az Evt. 28. § (1) bekezdés c) pontja szerint, Natura 2000 rendeltetésű erdőben az erdőnevelések tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet kell fordítani az intenzíven terjedő fa- és cserjefajok visszaszorítására, az elegyesség fenntartására, a faállomány szerkezeti változatosságának növelésére, valamint a meglévő idős, böhöncös faegyedek, az őshonos cserjeszint és az erdőszegély megőrzésére.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. (Tvt.) 77/A. § (1) bekezdése szerint, aki az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben, illetve jogszabályban meghatározott, idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos előírásokat megszegi, – saját költségére – kötelezhető az idegenhonos inváziós faj betelepítésének vagy behurcolásának megakadályozására, visszaszorítására, elszigetelésére, kiirtására, fogságban tartott állományának teljes és végleges felszámolására, árukészletének megsemmisítésére, illetve a sérült ökológiai rendszerek helyreállítására.

Az erdőrészek jelentős részében fordulnak elő inváziós fa- és cserjefajok, melyek terjedése a természetes élőhelyeket veszélyezteti, átalakítja. A fahasználatok ugyanakkor jelentős bolygatást jelentenek az erdőben, ami a magról való terjedés mellett elősegíti ezen fajok sarjakkal történő terjedését is. A fakitermelések során az akác kivágása például minden esetben a tájidegen és inváziós növényfaj erős gyöker és tuskósarjképződését indukálja, amely a védett / Natura 2000 területek esetében nem kívánatos folyamat, mivel a faj terjedése a körülötte lévő még nem fertőzött és természetes, vagy természetsszerű állapotban lévő élőhelyeket veszélyezteti. Az akác élőhely átalakító hatása a talaj tápanyag feldúsító hatásában jelentkezik és az aljnövényzet gyomosodásában mutatkozik meg, ami drasztikusan csökkenti az élőhely fajkészletét.

Az idegenhonos inváziós fajok elleni védekezés az egész világon, így Európában is kiemelt fontosságú természetmegőrzési, gazdálkodási feladat.

a) az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint

b) a természet védelméről szóló törvény idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos rendelkezéseit is alkalmazza.

A védett és Natura 2000 területen található erdőkben az idegenhonos, intenzíven terjedő fajok visszaszorítása nemcsak azért szükséges, hogy azok további terjedése megakadályozásra kerüljön, hanem azért is, mert e fajokhoz – éppen azért, mert nem honosak ezen a tájon – jóval kevesebb élőlény kapcsolódik, jóval kevesebb fajnak biztosít élőhelyet, táplálékot.

A rendelkező rész 6. pontjához:

A védett területen található erdők biológiai jellemzőinek (elsősorban élőhely-szerkezeti- és fajgazdagságának) javítása, a védett növény és állatfajok kedvező természetvédelmi helyzetének biztosítása, az adott állománytípus különböző korú állapotaihoz kötődő életközösségek életerének biztosítása elsődleges természetvédelmi cél. Ezért védett természeti területen elsősorban olyan kezelés tervezhető, mely biztosítja az erdőrészel-szint alatti mozaikosságot, valamint a lehető legnagyobb számú, különböző – esetenként jelentős korkülönbséggel rendelkező – állományrészek kialakulását és folyamatos fennmaradását. E cél érdekében a lehető leghosszabb felújítási szakaszt (legalább 50-60 év) biztosító használati (kezelési) módszert kell alkalmazni a védett erdőkben.

Az indoklás 1. pontjában már kifejtett Tvt. 42. § (1) és (2) bekezdés, a Tvt. 43. § (1) bekezdés, valamint a Tvt. 44. § (5) bekezdés.

Az indoklás 1. pontjában részletezett 12/2005. (VI. 17.) KvVM rendelet 2. §-a, továbbá 4. § a) és b) pontja.

A rendelkező rész 8. pontjához:

A biológiai sokféleség megőrzése a természetvédelem egyik legfontosabb célja, valamint jogszabályi kötelezettség, melyről nem csupán a Tvt. rendelkezik, hanem az Evt. is, amely már a preambulumban megfogalmazza e célokat: „Az erdei életközösségek nélkülözhetetlen fennmaradása, védőhatása és termékei (hozamai) biztosítása érdekében szükséges az erdő szakszerű kezelése és a károsító hatásoktól, a túlzott használattól és igénybevételtől való megóvása, az élettelen környezet, a mikroorganizmusok, a gomba-, növény- és állatvilág sokféleségének, az erdei életközösség dinamikus és természetes egységének megőrzése.”

A rendelkező rész 9. pontjához:

Fertőrákos 15G – szigetszerűen fennmaradt idős, de vegyeskorú természetes cseres-tölgyes (91M0) számos védett faj előfordulásával. Az erdőrészellet esetében természetvédelmi prioritás a folyamatos erdőborítás biztosítása, mely legkésőbb a második bontóvágásnál, annak sajátosságai miatt megszűnik. A részlet véghasználat (20-30 éven belül) a kijelölt 20% érintetlenül hagyandó terület (0,45 ha) esetén kb. 20-25 ha területen az idős fákat nagy számban tartalmazó erdő eltűnik, azaz számos, védett faj számára (pl. xilofág rovarok, denevérek, harkályfélék stb.) alkalmatlanná vagy korlátozottan alkalmassá válik. A környező részek közül a 15B kb. 50 éves, a 15F 40 éves, 16C 50-60 éves, 15E 40-50 éves, 15D 60 éves (fekete fenyves) lesz. A javaslat lényege, hogy a felújítási időszak jobban elhúzódjon (több ideje van a környező erdőknek felnőni), így a részlet ökológiai funkcióit tovább be tudja tölteni.

Fertőrákos 17D2 – vegyeskorú, elegyes, jó természetességű állomány, mely szigetként maradt fent a környező fiatalabb állományok között és fontos ökológiai kapcsolatot biztosít a Fertőrákos 17E és 18A részletek között. Hagyásfacsoporthként érintetlenül hagyandó erdőrészlet, ahol indokolt lenne a FANE üzemmód.

Fertőszentmiklós 2I – a tervezett FVB erély az erdő szerkezetének gyors megváltozását eredményezi, amely a jelölő élőhely degradálódásához és a jelölő fajok élőhelyvesztéséhez vezet, ami ellentétes a Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzéseivel. FVB helyett SZV javasolt, mely a hosszabb felújítási időszak miatt tovább biztosítja az ökológiai funkciók és szerkezet fennmaradását. Ha marad az FVB (mert megkezdett bontás), akkor az erély csökkentése 20%-ra és az érintetlenül hagyott terület 20%-ra növelése szükséges a szórt biotóp fák meghagyása mellett.

Fertőszentmiklós 2N – a tervezett FVB erély az erdő szerkezetének gyors megváltozását eredményezi, amely a jelölő élőhely degradálódásához és a jelölő fajok élőhelyvesztéséhez vezet, ami ellentétes a Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzéseivel. FVB helyett SZV javasolt, mely a hosszabb felújítási időszak miatt tovább biztosítja az ökológiai funkciók és szerkezet fennmaradását. Ha marad az FVB (mert megkezdett bontás), akkor az erély csökkentése 20%-ra és az érintetlenül hagyott terület 20%-ra növelése szükséges a szórt biotóp fák meghagyása mellett.

Hegykő 19E2 – az erdőtömb egyik utolsó idős, természetközeli állapotú erdőrészlete, mely számos védett faj számára utolsó menedékterület. A vonatkozó biotikai adatok hiánya a célzott adatgyűjtések elmaradása miatt van, ezért ebből következtetés nem vonható le. Az újonnan kialakított részletben korábban nem volt beavatkozás, az egy tervezési cikluson belül elvégzett két FVB, majd FVV a jelölő élőhely és a közösségi jelentőségű fajok élőhelyének évtizedekre szóló megsemmisülését eredményezi, ami ellentétes a Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzéseivel és a vonatkozó jogszabályi előírásokkal. Figyelembe véve, hogy a környező területeken a legidősebb állományok is éppen csak 40 évesek, a megmaradt szigetszerű erdőrészlet kíméletes kezelése vagy érintetlenül hagyása indokolt.

Kópháza 14C2 – az erdőrészletben tervezett fahasználatok hatása együtt vizsgálendő a szomszédos részletekben már elvégzett, illetve a jövőben tervezett fahasználatokkal. A Kópháza 14D és Nagycenk 2D részletekben folytatódik a FVB, így ezek fajösszetétele és struktúrája jelentősen romlani fog a következő időszakban, ami a jelölő élőhely és védett/jelölő fajok élőhelyének megszűnéséhez vezet. A Kópháza 14C2 erdőrészlet így hagyásfacsoporthként megőrzendő az itt jelenlévő jelölő, illetve fokozottan védett fajok élőhelyének megóvása érdekében. A 0,38 ha hagyásfacsoporth mellett az eredeti C részlet területének megfelelően (85 db) szórt hagyásfák is kijelölendők, melybe a C1 területén megtalálható, a hagyásfákra vonatkozó előírásoknak megfelelő egyedek is beleszámíthatók.

Nagycenk 27C – a kétszeri beavatkozás, még ha csökkentett eréllyel is kétszeri zavarást, bolygatást, taposást jelent, ami az erdő szerkezetének túlságosan gyors megbontását idézi elő, ez veszélyezteti a jelölő élőhely hosszú távú fennmaradását és az előforduló védett, illetve fokozottan védett fajok állományait és ellentétes a Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzéseivel. A részlet területén min. 20% érintetlenül hagyandó terület alakítandó ki több foltban, a szórtan megőrzendő biotóp fák mellett.

Sopronhorpács 12D – az erdőrészlet jelenleg is vegyeskorú állomány. A tervezett két bontóvágás a jelölő élőhely gyors degradációját okozza, amely alkalmatlanná teszi a jelölő és védett fajok számára és ellentétes a Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzéseivel. A hagyásfacsoporth területét növelni szükséges min. 20%-ra melyett több foltban kell kijelölni. A hagyásfafoltok mellett min. 10 db/ha biotópfák is kijelölendő.

Sopronhorpács 33D – a tervezett FVB erélye túl magas és a közösségi jelentőségű élőhely rendkívül gyors degradálódását eredményezi, alkalmatlanná téve az előforduló védett és jelölő fajok számára, ami ellentétes az előforduló védett fajok megóvásának jogszabályi kötelezettségével és ellentétes a Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzéseivel. Az FVB erélye csökkentendő (CS 20%, KTT 10%) és a

javasoltnál nagyobb, min. 20% hagyásfacsoport (1 v. 2 foltban) és ezen felül 10 db/ha szórt biotópfa jelölendő ki. 2 FVB semmiképp nem végezhető!

A 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet 7. §-a szerint: „Az erdőterv Evt. 33. §-ának (8) bekezdése szerinti módosításakor a körzeti erdőtervezés szabályait kell figyelembe venni.”

Az Erdőrendezési Főosztály megkeresésében nem jelezte, hogy Natura 2000 elővizsgálata alapján a hatásbecslés szükségességét állapította volna meg és megkeresése mellékleteként Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció tervezetét sem küldött.

27. § (1) Természetvédelmi rendeltetésű erdőben

a) az erdészeti hatóság a véghasználatok során a természetvédelmi hatóság kezdeményezésére természetvédelmi célból hagyásfák vagy hagyásfa csoportok végleges vagy meghatározott időszakra szóló – több erdőrésztel véghasználata esetében lehetőség szerint összevont – visszahagyását írja elő;

c) az erdőnevelések tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet kell fordítani az intenzíven terjedő fa- és cserjefajok visszaszorítására, az elegyesség fenntartására, a faállomány szerkezeti változatosságának növelésére, valamint a meglévő idős, böhöncös faegyedek, az őshonos cserjeszint és az erdőszegély megőrzésére.

(2) Természetvédelmi rendeltetésű, a 7. § (1) bekezdés c) pontja szerinti természetességi állapotú erdőben az erdő felhajtását és nevelését az erdő természetességi állapotának javítására törekedve kell végrehajtani.

Az Evt. 28. § (1) bekezdés értelmében Natura 2000 rendeltetésű erdőben

a) az erdészeti hatóság a véghasználatok során a természetvédelmi hatóság kezdeményezésére természetvédelmi célból hagyásfák vagy hagyásfa csoportok végleges vagy meghatározott időszakra szóló – több erdőrésztel véghasználata esetében lehetőség szerint összevont – visszahagyását írja elő;

b) nevelővágások, bontás jellegű véghasználatok és egészségügyi termelések során, továbbá a hagyásfa csoportok területén – amennyiben az erdővédelmi kockázatot nem eredményez – a holt faanyagból a fennálló védelmi célból függő méretű, összetételű és elhelyezkedésű álló és fekvő holt faanyagot kell visszahagyni a területen;

c) az erdőnevelések tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet kell fordítani az intenzíven terjedő fa- és cserjefajok visszaszorítására, az elegyesség fenntartására, a faállomány szerkezeti változatosságának növelésére, valamint a meglévő idős, böhöncös faegyedek, az őshonos cserjeszint és az erdőszegély megőrzésére.

A 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet 7. §-a szerint: „Az erdőterv Evt. 33. §-ának (8) bekezdése szerinti módosításakor a körzeti erdőtervezés szabályait kell figyelembe venni.”

Véleményem kialakításához figyelembe vettem a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. 42. § (1) és 43. § (1) bekezdése előírásait.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 76. § (2a) bekezdése értelmében fenti megállapításokat és feltételeket az erdőtervezési eljárást lezáró döntésének tartalmaznia kell (mivel a természetvédelmi szakkérdés vizsgálatát az erdőtervezési eljárásban jogszabály, a 383/2016. Korm. rendelet 69. § (1) bekezdés b) pontja írja elő).

76. § (2a) Ha jogszabály közigazgatási hatósági eljárás során természetvédelmi szakkérdés vizsgálatát írja elő, az eljárást lezáró döntés

a) rendelkező része tartalmazza

aa) a szakkérdés vizsgálatának tényét,

ab) a szakkérdés vizsgálatának eredményét és az annak alapján meghatározott egyedi előírásokat,

b) indokolása tartalmazza a szakkérdés vizsgálata során tett részletes megállapításokat.

A Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály hatáskörét az Agrárminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2023. (VI. 30.) AM utasítás 2. függelékének 4.4.4.3. c) pontjára alapozza.”

Az erdőtervi tárgyalásokon a 6. pontban részletezett szakkérdéstől eltérő megállapításokat jegyzőkönyvben rögzítettem, az erdőterv az ott részletezett változtatásokkal érvényes.

A tervezett erdőterv szerinti erdőgazdálkodás hatását a körzetben található Natura 2000 területek jelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére a Korm. rendelet 4. §-ban foglaltaknak megfelelően Natura 2000 elővizsgálat keretében vizsgáltam. Megállapítottam, hogy az erdőterv szerinti erdőgazdálkodás a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére jelentős kedvezőtlen hatása nem állapítható meg.

A határozat **rendelkező részének 7. pontja** szerinti végrehajtandó fakitermeléseket az Evt. 33. § (1) bekezdés bc) pontjában foglaltak alapján a Hatóság nem írt elő.

A Hatóság egyesített eljárás során a **rendelkező rész 8., 9., 10. pontjában** meghatározottak szerint rendeltetéseket állapított meg, felnyíló erdővé, illetve terméketlen területté minősített erdőket.

A Korm. rendelet 3. § (9) bekezdése alapján az Evt. 6/A. § (1) bekezdése, 6/B (2) bekezdése, 7. § (2) bekezdése, 13. § (3) és (6) bekezdése, 23. § (2) bekezdése, 23. § (6) bekezdés b)–d) pontja, 23/A. §-a, 28/A. §-a, 73. § (4) bekezdése szerinti eljárások a körzeti erdőtervezési eljárással egyesíthetők.

A Hatóság a **rendelkező rész 8. pontjában**, az Evt. 23. § (2) bekezdésében foglalt rendeltetéseket az ott meghatározott feltételeknek megfelelően állapította meg. Talajvédelmi rendeltetést helyszíni bejárást követően az erdő elhelyezkedése alapján a Vhr. 10. § (1) bekezdésében felsorolt feltételek erdőrésztelenkénti vizsgálatát követően állapítottam meg. Az erdőrészteleneknek a talajvédelmi rendeltetését megalapozó termőhelyi és faállomány leíró adatait az Adattárban rögzítettem.

Az Evt. 23. § (6) bekezdés b-d) pontjában foglaltak szerint az erdészeti hatóság a meghatározott feltételek fennállása esetén törli az erdő érintett rendeltetését. A Hatóság az Evt. 23. § (6) bekezdés b) és c) pontjaiban foglalt feltételeket erdőrésztelenként megvizsgálta és az érintett rendeltetéseket törölte.

Az Evt. 23. § (6) bekezdés d) pontja alapján az alábbi indokokkal törölte az érintett rendeltetéseket:

Helység megnevezése	Erdőtag	Erdő-részlet	Indoklás
Lövő	26	D	A megváltozott földhasználati és természetbeni viszonyok miatt a műtárgyvédelmi (119) rendeltetés érvényesítése a továbbiakban nem lehetséges, az erdőrésztlet 300 m-re helyezkedik el a közúttól.

Az Evt. 23/A. §-a szerint az erdő megállapított rendeltetéseit közül a leginkább meghatározó rendeltetést, az erdő elsődleges rendeltetését az erdészeti hatóság állapítja meg. A Hatóság az

Evt. 23/A. §-ban foglalt feltételeket erdőrésztelenként megvizsgálta és az érintett elsődleges rendeltetéseket a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően állapította meg.

Az Evt. 23/A. § (4) – (6) bekezdéseiben meghatározott elsődleges rendeltetést a hatáskörrel rendelkező szerv/ek kezdeményezésére állapítottam meg.

A Hatóság a **rendelkező rész 9. pontjában** az Evt. 6/A. § (1) bekezdése szerint felnyíló erdővé minősíti az erdőt, ha annak faállománya termőhelyi okok miatt természetes módon alacsony záródásban – ligetesen, vagy fás, illetve fátlan területrészek váltakozásával – borítja a területet. Az érintett erdőrésztelenekben terepi felvételezést követően megállapítottam, hogy az a Vhr. 3. § (1) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelel. Az erdőrésztelenek felnyíló erdővé minősítését megalapozó termőhelyi és faállomány leíró adatokat az Adattárban rögzítettem.

A Hatóság a **rendelkező rész 10. pontjában**, az Evt. 13. § (6) bekezdése szerint az erdő területét terméketlen területté minősítette. Az érintett erdőrésztelenekben terepi felvételezést követően megállapítottam, hogy az a Vhr. 3. § (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelel. Az erdőrésztelenek terméketlen területté minősítését megalapozó termőhelyi és faállomány leíró adatokat az Adattárban rögzítettem.

Erdőrésztelen				Kialakított terméketlen terület			
Hely	Tag	Részlet	Terület	Tag	Részlet	Terület	Kialakítás indoka
Fertőboz	13	A	0,84	13	TN	0,41	Vízzel borított vagy időszakosan vízzel borított és faállomány fennmaradására alkalmatlan teljes terület.
Fertőrákos	18	A	10,56	18	TN	0,50	Sziklás, köves, termőréteg nélküli terület (Zsivány barlang körül).

Az Evt. 113. § (28) bekezdése szerint az erdészeti hatóság az Adattárban nyilvántartott erdőt, ha az a 4. § (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelel, az erdőgazdálkodó kérelmére, de legkésőbb a soron következő körzeti erdőtervezéskor kivezeti az Adattárból. A Hatóság a 4. § (2) bekezdésében foglalt feltételeket erdőrésztelenként megvizsgálta és a **rendelkező rész 11. pontjában** felsorolt erdőrészteleneket az Adattárból kivezette.

Erdészeti			Ingatlan nyilvántartási		A részletek kivezetésének oka
Helység	Tag	Részlet	Helység	Azonosító	
Nagylózs	26	B1	Nagylózs	073	Kivonás: VAG/EI/5049-4/2014. (Evt. 4. § (2) k))
Nagylózs	26	C1	Nagylózs	073	Kivonás: VAG/EI/5049-4/2014. (Evt. 4. § (2) k))
Peresztteg	13	A1	Peresztteg	021/6	Kivonás: VAG/EI/5270-3/2014. (Evt. 4. § (2) k))
Peresztteg	16	A	Peresztteg	0170/1	Vasúttal azonos kivett földrésztelen (Evt. 4. § (2) f))
Peresztteg	16	B	Peresztteg	0170/1	Vasúttal azonos kivett földrésztelen (Evt. 4. § (2) f))

Az Evt. 33. § (4) bekezdése szerint az erdészeti hatóság a körzeti erdőtervezési eljárásban hozott határozat rendelkező részét és indokolásának kivonatát a honlapján közzéteszi, valamint értesíti az erdőterület elhelyezkedése szerinti települési önkormányzat jegyzőjét, aki gondoskodik a

határozatról szóló tájékoztatás, valamint a határozat honlapon való elérhetőségének helyben szokásos módon történő közzétételéről.

Az Evt. 33. § (5) bekezdése alapján az erdészeti hatóság a körzeti erdőtervezési eljárásban hozott döntését

a) az erdőgazdálkodó ügyfél, illetve az eljárás során nyilatkozatot tett tulajdonos ügyfél részére a határozatnak az ügyfél erdőgazdálkodási tevékenységével vagy tulajdonával érintett erdőkre vonatkozó részének megküldésével,

b) az a) pontba nem tartozó ügyfelek részére közhírré tétellel közli.

Határozatomat az Evt. 6/A. § (1) bekezdése, 13. § (6) bekezdése, 23. § (2) bekezdése, 23. § (6) bekezdés b)–d) pontja, 23/A. §-a, 28/A. §-a, 33. §-a, a Korm. rendelet 3-6. §-a, a Vhr. 15. § (1)-(2) bekezdései alapján, valamint az Ákr. 80. § (1) bekezdése, a 81. § (1) bekezdése és 103. §-a szerint hoztam meg.

A jogorvoslatról való tájékoztatás az Ákr. 112. §-án, 116. § (1) bekezdésén, és 114. § (1) bekezdésén, valamint a Kp. 5. § (1) bekezdésén, 12. § (1) bekezdésén, 13. § (1) bekezdés c) pontján, a 39. § (1)-(2) és (6) bekezdésén, az 50. § (1) bekezdésén, a 77. § (1)-(2) bekezdésén és 124. § (3) bekezdésén alapul. A bíróság hatásköre a Kp. 7. §-án és a 12. § (1) bekezdésén, illetékessége a 13. § (1) bekezdésének c) pontján alapul, figyelemmel a *bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról* szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §-ára és 4. mellékletére.

A Kp. 29. § (1) bekezdésére figyelemmel az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait kell alkalmazni, a *polgári perrendtartásról* szóló 2016. évi CXXX. törvény 156. alcíme szerint, azonban a Dáptv. 19. § (4) bekezdésére figyelemmel természetes személy csak törvényben kötelezhető elektronikus ügyintézésre. Az elektronikus ügyintézésre köteles felek (ügyfelek és jogi képviselő) körét a Dáptv. 19. § (1) bekezdése határozza meg.

A közigazgatási per illetékéről az Itv. 45/A. § (1) bekezdése, 59. § (1) bekezdése és az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján adtam tájékoztatást.

Hatáskörömet és illetékességemet a *földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 12. § (8) bekezdés a) és b) pontja, valamint a *Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről* szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 5. pontja állapítja meg.

Kiadmányozási jogom a központi államigazgatási szervekről, valamint a *Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról* szóló 2010. évi XLIII. törvény 5. § (3) bekezdésének a) pontján, továbbá az *Agrárminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról* szóló 1/2023. (VI. 30.) AM utasítás 60/A. § (1) bekezdésének a) pontján alapul.

A határozat rendelkező része és indokolásának kivonata Hatóság honlapján való közzétételéről, valamint az erdőterület elhelyezkedése szerinti települési önkormányzat jegyzőjének értesítéséről, jelen határozat érintett erdőgazdálkodó ügyfélnek való egyidejű megküldésével gondoskodom.

Budapest, 2025. május 20.

Dr. Nagy István
agrárminiszter nevében és
megbízásából:

Mócz András
helyettes államtitkár

Mellékletek:

1. sz.: Erdő- és egyéb részletenként meghatározott kötelezettségek, lehetőségek, részletszintű előírások és az erdőrészek faállományának vágásérettségi kora, rendeltetése, természetességi állapota

Kapják:

1. Címzett
2. Irattár